

**AZ EGYESÍTETT EGÉSZSÉGÜGYI
ÉS SZOCIÁLIS INTÉZMÉNY GYŐR
SZAKMAI MUNKÁJÁNAK ÉS GAZDÁLKODÁSÁNAK
ÉRTÉKELÉSE
2023. ÉV**

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
I. AZ EESZI 2023. ÉVI SZAKMAI MUNKÁJÁNAK ÁTFOGÓ BEMUTATÁSA, ÉRTÉKELÉSE	3
1. Alapszolgáltatások	3
1.1. Házi segítségnyújtás.....	4
1.2. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	6
1.3. Étkeztetés	7
1.4. Idősek nappali ellátása – Idősek klubjai	8
1.5. Fogyatékos személyek nappali ellátása.....	11
2. Szakosított ellátások.....	14
1.1. Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás - Idősek otthonai.....	18
1.2. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás - Időskorúak gondozóháza	18
3. Központi Igazgatási Csoport.....	19
4. Projekt tevékenység	21
II. EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSOK.....	24
1. Felnőtt háziorvosi szolgálat	24
2. Házi gyermekorvosi szolgálat	24
3. Fogorvosi alapellátás	24
4. Védőnői szolgálat	25
5. Iskola-egészségügyi szolgálat	26
III. AZ EESZI 2023. ÉVI GAZDÁLKODÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE.....	27
IV. FOGADÓ – OKOS ADOMÁNYKÖZPONT LÉTREHOZÁSA GYŐRBEN	31
V. ÖSSZEZÉS	35

I. AZ EESZI 2023. ÉVI SZAKMAI MUNKÁJÁNAK ÁTFOGÓ BEMUTATÁSA, ÉRTÉKELÉSE

Intézményünk az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr (továbbiakban: Intézmény) ellátási területén a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában biztosítja az alább felsorolt alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, továbbá az egészségügyi alapellátást.

<i>Alapszolgáltatások</i>	<i>Szakosított ellátások</i>
– házi segítségnyújtás	– átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás (időskorúak gondozóháza)
– jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	– ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás (idősek otthona)
– étkeztetés	
– idősek nappali ellátása	
– fogyatékos személyek nappali ellátás	

1. Alapszolgáltatások

Az Intézmény három gondozási központon (Rónay utcai Gondozási Központ, Répce utcai Gondozási Központ, Lepke utcai Gondozási Központ) keresztül biztosítja a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és étkeztetés szolgáltatások szervezését, működtetését.

Nappali ellátás keretében az Intézmény 12 idősklubot és egy Fogyatékosok Napközi Otthonát működtet. A fogyatékos személyek nappali ellátását a napközi otthon 32 fő engedélyezett férőhelyen biztosítja.

<i>Nappali ellátás megnevezése</i>	<i>Címe</i>	<i>Férőhelyszám (fő)</i>
Árpád úti Idősek Klubja	9022 Győr, Árpád út 38.	25
Batthyány téri Idősek Klubja	9022 Győr, Batthyány tér 3.	20
Bolyai utcai Idősek Klubja	9027 Győr, Bolyai Farkas utca 9.	30
Horgas utcai Idősek Klubja	9012 Győr, Horgas utca 6.	20
Kálóczy téri Idősek Klubja	9026 Győr Kálóczy tér 9-11.	40
Kossuth utcai Idősek klubja	9025 Győr, Kossuth Lajos utca 58.	30
Lepke utcai Idősek Klubja	9028 Győr, Lepke utca 37.	30
Otthon utcai Idősek Klubja	9023 Győr, Otthon utca 2.	48 (ebből 28 fő demens ellátott)
Répce utca Idősek Klubja	9024 Győr, Répce utca 8/b.	50
Semmelweis utcai Idősek Klubja	9025 Győr, Semmelweis utca 8.	40
Sugár úti Idősek Klubja	9011 Győr, Sugár út 26.	25
Vámosi utcai Idősek Klubja	9030 Győr, Vámosi utca 6.	20

A komplex ellátás biztosítása érdekében az Intézmény együttműködik az egészségügyi-, szociális alap- és szakellátást nyújtó intézményekkel.

1.1. Házi segítségnyújtás

Az Intézmény a szolgáltatás keretében az ellátást igénybe vevő szükségleteinek megfelelően, annak lakásán, lakókörnyezetében szociális segítséget, illetve szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló személyi gondozást biztosít.

A szociális segítség (háztartási, vagy háztartást pótló segítségnyújtás) az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában nem tudja megoldani.

A személyi gondozás (gondozás és háztartási segítségnyújtás) az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatás, fejlesztés, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

A szolgáltatás célja személyre szabott, az ellátást igénybe vevő szükségleteinek megfelelő gondozás, gondoskodás biztosítása. Az idősek egészségi állapotának, meglévő fizikai, mentális aktivitásának megtartása, fejlesztése.

Győrben a házi segítségnyújtásban részesülő ellátottak többsége egyedül élő idős személy, akinek hozzátartozója napközben dolgozik, távol él, vagy egyáltalán nincs. Ezen idősek koruk, egészségi állapotuk miatt önellátásra csak részben képesek, magányosak, elszigeteltek, gyakran segítséget – a gondozókon kívül – nem kapnak.

A kapacitások teljes mértékben kihasználtak. 2023. évben házi segítségnyújtásban összesen 633 fő részesült. 2023. december 31. napján 427 fő volt az ellátottak száma, ebből 421 fő személyi gondozásban, 6 fő pedig szociális segítségben részesült. Évről évre emelkedik a magasabb gondozási szükséglettel rendelkező (rossz fizikai, egészségi és mentális állapotú) ellátottak száma, amely nagy terhet ró a gondozási központok dolgozóira és a hozzátartozókra egyaránt. 2023. december 31. napján házi segítségnyújtásban részesülők közül 80 fő várakozott tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre.

Az Intézmény ellátottanként naponta általában 0,5–1 órás gondozási óraszámot tud biztosítani, súlyos esetekben a kapacitások függvényében napi 2–3 órát, oly módon, hogy a gondozó vagy ápoló naponta több alkalommal látja el az ellátottnál a szükséges tevékenységeket. Folyamatosan növekszik az igény az egy ellátottra jutó gondozási óra (3–4 óra) tekintetében, illetve ezzel párhuzamosan növekszik a napi többszöri látogatás igénye is. Egyre nagyobb szükséglet mutatkozik a délutáni és hétfégi ellátásra, amelyet az Intézménynél a gondozói kapacitás miatt átlagosan 3-4 fő gondozó vagy ápoló lát el. A rendelkezésre álló személyi feltételek szűkössége miatt a délutáni és hétfégi ellátásba új ellátott felvételére jelenleg nincs lehetőség, ugyanezen ok miatt a felmerülő 3–4 órás gondozási igényeket sem tudja az Intézmény biztosítani.

A gondozási központok által leggyakrabban nyújtott tevékenységek: higiénés ellátások biztosítása, gyógyszerelés, gyógyszerkiváltás, bevásárlás, étkezésekben segítségnyújtás, ügyintézés.

Az ápolók, gondozók az ellátást meghatározó minden fontos információt a gondozási terv dokumentációjában, az elvégzett (jogszabályban meghatározott) tevékenységeket a tevékenységnaplóban rögzítik.

A szociális ágazatban jelenlévő szakképzett munkaerő hiánya és fluktuáció, valamint az ellátást igénybe vevők gondozási szükségleteinek növekedése miatt, mindhárom gondozási központban jelentősen emelkedett a várakozók száma, várólista alakult ki. A várakozók száma 2023. december 31. napján 54 fő volt. Új gondozásokat a megszűnt gondozások függvényében lehetett csak indítani.

Az ellátásra várakozók tekintetében jellemzően kétféle várakozási típus mutatkozik. Vannak, akiknél a fennálló szükségleteket nem tudják a gondozási központok azonnali segítségnyújtással kielégíteni, nincs mód a szolgáltatás indítására, és vannak, akik arra várakoznak, hogy bővítsük a gondozási tevékenység időtartamát, akár hosszabb időben, vagy nagyobb gyakorisággal. Mindkét esetben a várakozás oka a rendelkezésre álló személyi kapacitás hiánya, vagyis a fent említett szakdolgozói létszámhiány.

Tapasztalható volt, hogy a várakozási időtartam kitolódása miatt a várakozók időközben különböző okok miatt nem tartottak igényt a szolgáltatásra (idősek otthonába költözés, elhalálozás, állapotjavulás/változás, más szolgáltató által vette igénybe a házi segítségnyújtást stb.).

A felmerülő akut problémahelyzetekre (pl. betegség, táppénz) a gondozási központok soron kívüli feladat átszervezéssel próbálnak reagálni, ami a szakdolgozói létszám hiánya miatt egyre nehezebb és nem ad választ a probléma megoldására, ezáltal a minőségi, egyéni szükségleteket figyelembe vevő komplex szakmai munka sérül. Az átszervezés gyakorlati megoldása, hogy a gondozási központ az igényelnél kevesebb időben (óraszámban) nyújtja a szolgáltatást, a hétvégi ellátotti létszámot lecsökkentette, és nem indított új ellátást. A Rónay utcai Gondozási Központban a garzonházi gondozottak ellátásába a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az ügyeleti ellátás dolgozói is besegítettek.

A házi segítségnyújtásban dolgozók létszáma 2023. december 31. napján 67 fő (ápoló, gondozó, terápiás munkatárs) volt (+10 fő lát el feladatokat a nyugdíjasházakban ügyeletos nővérként). A gondozási központokban az ellátásokkal kapcsolatos adminisztrációs tevékenységet 6 fő szociális asszisztens látta el. A gondozási központok zavartalan működését egy-egy fő szolgálatvezető szakember koordinálta.

A nagyszámú fluktuáció, nyugdíjba vonulás, gyermekvállalás miatt továbbra is folyamatos kihívást jelent a dolgozói állomány megfelelő létszámban történő biztosítása. 2023. évben is gondot okozott a szakemberhiány, ami már olyan mértéket öltött, hogy a meglévő gondozottak ellátása is komoly problémát jelentett a gondozási központok számára.

Nagyon nehéz megfelelő képzettségű, a szakma iránt elkötelezett gondozó, ápoló szakembert találni, aminek oka a jelenlegi bérezés, illetve a munka jellegéből adódó mentális és fizikai megterhelés. A meghirdetett pályázatokra sokszor egyetlen jelentkezés sem történik.

A munkaerőhiány gondozási központokra gyakorolt hatása:

- A gondozói létszám meghatározza az igénybe vehető normatíva összegét. A szociális gondozók létszáma nem lehet kevesebb, mint ahogy azt a jogszabály által előírt számítás meghatározza (ellátottanként, havonta rögzített gondozásra fordított időtartam osztva 147-el.). Magas gondozói hiány esetén az igénybe vehető normatíva összege is alacsonyabb.
- A gondozási központokban a hosszú táppénzen töltött idő miatt a szabadságok kiadása nehézséget okozott.

Garzonházi ügyelet biztosítása

Győr Megyei Jogú Város Közgyűlése a 393/2002. (XII. 12.) Kgy. sz. határozatában az (akkor) Egyesített Szociális Intézmény feladatkörébe sorolta a Kálóczy téri és Rónay utcai garzonházakban a gondozói ügyelet ellátását. A garzonházi ügyelet biztosítása Intézményen belül a Rónay utcai Gondozási Központhoz delegált feladat. A gondozói ügyelet célja, hogy garzonházakban lakó idősek nagyobb biztonságban éljenek. A garzonházakban a lakások nővérhívó rendszerrel vannak ellátva, amely veszély esetén azonnali segítség hívására ad lehetőséget.

Az ügyeletet ellátó gondozók egészségügyi szakképesítéssel rendelkeznek, így segélyhívás esetén adekvát módon tudnak intézkedni. A fizikai ellátás biztosítása mellett kiemelt feladat a mentális segítség nyújtása. A garzonházakban közel azonos korú és hasonló problémákkal küzdő idős emberek élnek. A beköltözés után a családi kapcsolatok számai meggyengülnek, a látogatások száma egyre ritkábbá válnak. Sok idős számára a gondozók jelentik a külvilággal való kapcsolatot. Ezek a lakások lehetőséget biztosítanak biztonságos egyedüllétre, igény szerint közösségi életre, utóbbit helyben az idősek klubja biztosítja. Ez a lakhatási forma teljes mértékben kielégíti az idős személy biztonságos élet iránti igényét, amelyet az otthlakók is megerősítenek.

A garzonházi ügyelet biztosítását is megnehezítette a tartós betegség, üres álláshely miatti munkaerőhiány. A beosztást kizárólag a megbízási szerződéssel foglalkoztatott gondozók bevonásával lehetett folyamatosan biztosítani.

1.2. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtás kiegészítő tevékenysége. A szolgáltatás célja az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása, a betegségek miatt bizonytalanságban élő személyek biztonságérzetének növelése.

2007 óta a kihelyezhető hívókészülékek száma 500 db.

Az Intézményben a szolgáltatás a Rónay utcai Gondozási Központ szervezeti keretei között működik, a működéséhez szükséges műszaki berendezést 2022. október 31-ig a Multi Alarm Zrt. biztosította. 2022 novemberétől az SOS központ Zrt biztosítja a segélyhívó készülékeket az intézmény részére.

A készülék a jogszabályi előírásoknak megfelel, emellett kezelése egyszerű, a viselése könnyű és elesés jelzővel rendelkezik.

A kivonulást munkaidőben a jelzőrendszeres gondozók végzik az Intézmény által biztosított gépkocsival, készenléti ügyelet alatt megbízási szerződéssel foglalkoztatott sofőr viszi a gondozót az ellátott lakására. A helyettesítés a főállású gondozók hiányzása esetén a jelzőrendszeres koordinátor bevonásával történik.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatokat szakképzett gondozók, ápolók (4 fő) látják el. A szolgáltatás szervezésével kapcsolatos feladatokat a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás koordinálásával megbízott gondozó végzi.

Az Intézmény 24 órás felügyelet mellett biztosítja – vészjelzés esetén – az ügyeletes gondozó helyszínen, 30 percen belüli megjelenését, a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges intézkedések megtételét.

2023. évben a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma 568 fő. A riasztások száma 1.832 alkalom. 2023. december 31-én a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma 430 fő.

A szolgáltatásra várakozók száma 2023. december 31-én 13 fő volt.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtással kiegészítve lehetőséget ad arra, hogy az igénybe vevők minél tovább biztonságban, otthonukban maradhassanak, kitolva a bentlakásos elhelyezés szükségét.

1.3. Étkeztetés

Az Intézmény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályzásáról szóló 5/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet alapján a szociális rászorultak részére napi egyszeri meleg étkezést (ebédet) biztosít. Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről rendelet 20.§ (2) bekezdése alapján diétás étkezés csak szakorvosi javaslat alapján biztosítható.

Az Intézmény az ételt részben saját konyháról, nagyobb részben vásárolt készételként – közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződések alapján – biztosítja.

Az Intézmény célja, hogy Győr városban ne maradjon napi meleg étel nélkül egyetlen rászoruló személy sem.

Az étkeztetésnek kapacitáskorlátja nincs. A vásárolt étkeztetést az Eatrend Zrt. biztosítja.

Az étkeztetésben részesülők száma 2023-ban 2.286 fő volt (amely adat az idősek klubjaiban étkezők számát is tartalmazza), melyből 525 fő helyben fogyasztással vagy elvitellel, 1.761 fő pedig szállítással vette igénybe a szolgáltatást.

Az ellátottak számának emelkedése miatt a gondozási központokban dolgozó szociális asszisztensekre háruló adminisztratív feladatok mennyisége is nagymértékben növekedett. A szociális asszisztens munkakörben nem volt jellemző a fluktuáció. 2023. évben felmondott dolgozó munkakörét azonban az Intézmény betölteni nem tudta, mivel a jogszabályban előírt szakképesítéssel nem volt jelentkező.

2023. december 31. napján az étkeztetésben részesülők száma 1.590 fő volt.

Sokak számára ez a szolgáltatás biztosítja, hogy napjában egy alkalommal meleg ételhez jussanak. Jellemző, hogy az étkezést nagyobb számban szállítással veszik igénybe, melynek oka az ellátást igénybe vevők egészségi állapota, illetve magas kora.

Az Intézmény az elmúlt esztendőben is fokozott figyelmet fordított az étel minőségének és mennyiségének ellenőrzésére, a felmerült problémák lehetőség szerinti azonnali kezelésére.

1.4. Idősek nappali ellátása – Idősek klubjai

Az Intézmény Győr különböző városrészein 12 idősek klubját működtet, amelyekben összesen 378 fő részére tud nappali ellátást biztosítani. Az Otthon utcai Idősek Klubjában differenciált ellátás keretében (összesen 48 fő) 28 fő demens személy befogadására alkalmas csoport működik. Az idősek klubjai saját otthonukban élő, főként egyedül élő, magányos időskorú személyek számára nyújtanak napközbeni segítséget, közösséget.

Az elmúlt évek során a klubok többségének épületei a kor igényeinek megfelelően felújításra, korszerűsítésre kerültek, az igénybe vevők kényelmét szolgáló bútorokkal berendezve.

Főbb szolgáltatások, melyeket az ellátottak igény szerint vehetnek igénybe:

- egyéni és csoportos foglalkozások,
- szabadidős programok,
- ismeretterjesztő, felvilágosító előadások,
- tanácsadás,
- személyi higiéné megtartásában segítségnyújtás,
- ügyintézés,
- mentális gondozás,
- étkeztetés biztosítása helyben fogyasztással.

Az ellátást klubonként egy fő szociális vagy terápiás munkatárs, egy fő gondozó vagy ápoló és egy fő technikai alkalmazott biztosítja.

A jogszabályban meghatározott szakmai létszám 50 főre vetítve 2 fő gondozó vagy ápoló, így a 30 fő fölötti létszámú klubokban a szakmai létszám további 1 fő gondozóval vagy ápolóval bővül. A 12 idősök klubjában folyó szakmai munka koordinálását, a feladatellátás szervezését a nappali ellátások szakmai vezetője látja el.

2023-ban idősök nappali ellátásában részesülők száma 381 fő, 2023. december 31. napján 269 fő volt (az adatok a demens nappali ellátásban részesülők számát is tartalmazzák).

Mostanra megállt az ellátotti létszám előző években történt nagymértékű csökkenése, melynek oka a járványhelyzet volt, de a korábbi létszámot nem sikerült még visszaépíteni.

A Répce utcai telephelyen zajló energetikai felújítási munkálatok miatt 2022. július 25-től 2023. január 31-ig a Répce utcai Idősök Klubjában a szolgáltatás nyújtása szüneteltetésre került, a nappali ellátást igénylő idősök közül 11 fő pedig az Árpád úti klubban vette igénybe a szolgáltatást ebben az időszakban.

2022. október 17-től 2023. április 14-ig a megemelkedett rezsiköltségek miatt az Intézmény 4 telephelyen a szolgáltatás nyújtásának szüneteltetésére kényszerült. Az Intézmény az ellátottak részére biztosította, hogy másik telephelyen vegyék igénybe a nappali ellátást:

- Kossuth utcai Idősök Klubjából a Semmelweis utcai Idősök Klubjába,
- Bolyai utcai Idősök Klubjából az Otthon utcai Idősök Klubjába,
- Vámosi utcai Idősök Klubjából a Kálóczy téri Idősök Klubjába, illetve a Semmelweis utcai Idősök Klubjába kérték a megállapodás módosítását az igénybe vevők.

Ménfőcsanak városrészben található Horgas utcai Idősök Klubjának ellátottjai nem kérték más telephelyen a szolgáltatást, a rászorulóknak a házi segítségnyújtás ellátást vették igénybe.

A zárás időszakában a munkatársak továbbra is tartották a kapcsolatot az ellátottakkal, illetve segítséget nyújtottak azok részére, akik úgy döntöttek nem mennek át másik klubba.

Ebben az időszakban a nappali ellátásban dolgozó munkatársak egy része a bentlakásos ellátásba, valamint a házi segítségnyújtás szolgáltatásba került átrendelésre, a többi munkatárs a klubrendszeren belül folytatta munkáját és részt vett az ellátottakkal való infokommunikációs kapcsolattartásban, segítségnyújtásban.

A nappali ellátást igénybe vevők inkább az idősebb (80-89 év közötti) korosztályból kerülnek ki, amely behatárolja a programok szervezését. A klubokban dolgozó terápiás/szociális munkatársak az ellátottak fizikai és mentális állapotát, érdeklődési körét figyelembe véve állítják össze a foglalkoztatási tervet, törekedve arra, hogy a programok, rendezvények többsége lehetőség szerint az adott telephelyen kerüljön megszervezésre. Valamennyi klub készít éves, havi és heti programtervet, melyekről szóban, illetve a faliújságon tájékoztatják az igénybe vevőket. A heti programok között rendszerint szerepelnek kártya- és társasjátékok, kvízzjátékok, ismeretterjesztő előadások, dalkör, kézműves foglalkozások, illetve a különböző ünnepekről szóló megemlékezések. A generációk közötti kapcsolat építése, ápolása érdekében valamennyi klub szoros kapcsolatot tart a közelben lévő óvodákkal, iskolákkal, és a gyerekek gyakran látogatnak el az idősökhöz.

Az ellátottak jellemzően több éve veszik igénybe a nappali ellátást, a korban még fiatalabb, tevékeny nyugdíjasokat nehéz megszólítani. Az ellátást igénybe vevők nemek szerinti megoszlásának aránya a nők irányába tolódik el, 2023. december 31. évben 183 fő nő, és 86 fő férfi vette igénybe a szolgáltatást.

Demens csoport működése

A megnövekedett szükségletekre reagálva az Otthon utcai Idősek Klubja emeleti részének korábban történt átalakításával az Intézmény 28 fő demens személy ellátását tudja biztonságos és optimális gondozási környezetben biztosítani. A demens nappali ellátást pszichiáter, neurológus, vagy geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező, demens személyek vehetik igénybe.

A differenciált ellátást biztosító demens csoport hosszított nyitvatartási ideje segíti a hozzátartozók mindennapi életét, munkába járását.

2023-ban a demens nappali ellátásban részesülők száma összesen 48 fő, 2023. december 31-én az ellátotti létszám 28 fő volt, a korábbi évek nehézségei (járványhelyzet, bezárások) után újra teljes kapacitással működik a csoport.

A demens személyek a betegség előrehaladtával egyre több tevékenységben szorulnak segítségre, ezért az ellátottak fizikai és mentális állapotából eredően a gondozónőkre jelentős gondozási, ápolási feladatok hárulnak. Naponta többszöri inkontinens beteg ellátás, étkezés segítése (tízórai, ebéd, uzsonna), gyógyszerelés, öltöztetés, fürdetés tartozik a feladataik közé, amely nem hasonlítható össze az átlagos szükségletű idősök nappali ellátásában végzett feladatellátással.

A demens idősök ellátásánál a biztonságos környezet és személyközpontú, segítő, támogató gondoskodás mellett fokozott figyelmet kell fordítani a speciális foglalkoztatásra, a rövid és hosszú távú memória frissen tartására, a meglévő képességek, készségek szinten tartására, illetve az állapotromlás lassítására, ezért a csoportban tematikus egyéni és csoportos foglalkozások napi rendszerességgel történnek.

A demenciával élők ellátása során további specifikumként kiemelt hangsúlyt kap a hozzátartozókkal való kapcsolattartás, tanácsadás és információcsere is.

A mentális képességeik miatt fokozott felügyeletre és speciális foglalkoztatásra szoruló demens személyek ellátása a hatályos jogszabályokban meghatározott magasabb szakmai létszámmal történik. A klub demens csoportjában 4 fő terápiás munkatárs és 2 fő gondozónő dolgozik, míg a többi klubtag ellátásával 1 fő terápiás munkatárs és 1 fő gondozónő foglalkozik. A szakemberek munkáját 2 fő technikai dolgozó segíti. A csoportban dolgozó szakemberek ismerik a demencia okait, az állapotot előidéző betegségeket, a változatos tüneteket, a szakszerű beavatkozási módszereket, de elengedhetetlen a saját területükre irányuló gyakorlati képzéseken való részvétel biztosítása.

A demenciával érintett klubtagok klubba, illetve otthonukba történő szállítását az Intézmény által fenntartott 9 személyes kisbusz segíti, amelyhez az Intézmény kísérőt is biztosít. A szállítás szolgáltatás térítésmentes, az ellátotti körből 12 fő tudja igénybe venni. A szállítás nagyon népszerű a klubtagok és hozzátartozóik körében, mivel a családokról nagy terhet vesz le. Maximális kihasználtsággal, folyamatosan 10 fő fölötti várólistával működik ez a szolgáltatás.

Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy a demens személyek nappali ellátása nagymértékben hozzájárul a hozzátartozók tehermentesítéséhez, a demens személy pszichés és fizikai állapotának megtartásához, az állapotromlási folyamat lassításához, megnövelve azt az időszakot, melyet a demenciával érintett személyek saját otthonukban tölthetnek. Ezen felül segít előkészíteni a későbbiekben nagy valószínűséggel szükséges bentlakásos elhelyezés igénybevételét, megkönnyíti a demenciával élők számára az új élethelyzethez való alkalmazkodást.

Az ellátottak többsége középsúlyos, súlyos demenciával küzd, egyre kisebb az enyhe stádiumban lévő demens idősök aránya az ellátásban. Emellett egyre hosszabb időt töltenek az intézményben az idősök, így a napi egyszeri meleg ebéd biztosítása nem elegendő számukra a 9-10 órás bent tartózkodás idejére.

A demens személyek nappali ellátása keretében 2023-ban 24 fő idős részére a hozzátartozóik csomagolt tízórait és uzsonnát, amit az ellátottak a klub étkezőhelyiségében fogyaszthattak el. A csomagolt élelmiszerek tárolása és kiosztása nehézséget jelentett, ráadásul a hozzátartozók által behozott élelmiszerek minősége, szavatossága sem volt ismert a dolgozók számára. (2024. április 1. napjától a demens személyek nappali ellátását lehetőség van háromszori étkezéssel is igénybe venni.)

A demens személyek nappali ellátása szolgáltatást kérelmezők egy része csak abban az esetben tudja a szolgáltatást igénybe venni, ha a szállítás szolgáltatást is biztosítjuk a részükre. Mivel mind a demens személyek nappali ellátása, mind pedig az intézménybe szállítás szolgáltatásra egyre több várakozó van, indokolt lenne ezen szolgáltatások esetében a kapacitások emelése és a szállítási kapacitás bővítéséhez pedig további kisbusz beszerzésére lenne szükség. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy egyre nagyobb igény jelentkezik a demens személyek nappali ellátására. Amelyre megoldást jelenthet az Otthon utcai telephely tisztán demens nappali ellátó telephellyé alakítása.

1.5. Fogyatékos személyek nappali ellátása

A fogyatékos személyek nappali ellátását a Fogyatékosok Napközi Otthona (továbbiakban: FNO), az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény 9023 Győr, Török István utca 1. sz. alatti telephelyén, 32 fő engedélyezett férőhelyen biztosítja. Az épület, Győr tömegközlekedéssel jól megközelíthető, központi helyén, parkosított udvarban, akadálymentes környezetben található.

Az épület utca felőli részén a napközi otthon helyiségei vannak, melyek foglalkoztatásra, közösségi együttlétre, pihenésre, tornafoglalkozásra alkalmasak méretük és kialakításuk okán. Az udvar felőli oldalon, az Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő Dr. Piróth Endre Integrált Szociális Intézmény Győr-Moson-Sopron Vármegye Sziget Átmeneti Gondozóháza szobái vannak. A közösen használt helyiségek: a közlekedő folyosók, az ebédlő, a melegítő konyha és az udvar.

A fogyatékossgal élő személyek napközbeni ellátását biztosító intézmény általános feladata az ellátást igénybe vevők részére, a mindennapi élethez szükséges szokások kialakításával a szociális, mentális, egészségügyi állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító szolgáltatások nyújtása.

További feladat, hogy a helyi igények figyelembe vételével közösségi programok szervezésével és/vagy az ehhez szükséges hely biztosításával a szabadidő eltöltéséhez alternatívákat ajánljon. Az általános feladatok mellett szükséges a fenti definíció alapján a mikro, mezo- és makroszinten megfogalmazódó igények, szükségletek, készségek, meglévő kompetenciák feltérképezése és ezek megállapításaira építve, adekvát szolgáltatási elemek nyújtása. A cél az emberhez méltó, teljes élet, a fogyatékossgal élő személy támogatása és felkészítése, a nagyobb fokú önállóság elérésében, kondicionálással, fejlesztéssel. Az otthon a tevékenységét jogszabályi keretek között, a szociális szakmai protokollok és a személyre szabott gyógypedagógiai módszertani ajánlások figyelembe vételével végzi. Szakmai feladat a megfogalmazódó valós igényekre adott adekvát szakmai válaszok megtalálása és a valós igény szerinti szolgáltatásnyújtás.

A napközi otthonban dolgozó szakemberek különböző terápiás módszerek alkalmazásával nagy hangsúlyt fektetnek a praktikus, általános ismeretek tapasztalati úton történő bevésésére, a szociális alkalmazkodóképesség javítására, a gondolkodási, és a kézügyességet igénylő képességek szinten tartására, az állapotromlás megelőzésére, esetenként fejlesztésére. A normalizáció jegyében a társadalmi beilleszkedést segítve építenek a sérült ember már meglévő képességeire, jól funkcionáló készségeire. A rendszerszemléletű szakmai munkában kiemelt figyelmet kap a "képesse tevés".

A napközi otthonban 2023. december 31-én megállapodással rendelkezők száma 33 fő volt, 4 új megállapodás került megkötésre és 4 ellátás megszűnésre más intézménybe kerülés miatt, a szülő, gondviselő kérésére.

Fogyatékosok napközbeni ellátását étkezéssel 26 fő, míg fogyatékosok napközbeni ellátását étkezés nélkül 7 fő vette igénybe. Utóbbiak az ételt otthonról hozzák, melynek tárolását, melegítését és az étkeztetésben való segítségnyújtást a napközi otthon dolgozói a közegészségügyi és élelmiszer higiénés előírások betartásával biztosítják.

A 26 fő nappali ellátás étkezéssel szolgáltatást igénybe vevők közül 19 normál, míg a diétás étkezést igénybe vevők száma 7 fő volt. Ebből 1 fő epekímélő, 2 fő cukormentes, 2 fő tejmentes, 1 fő purin szegény-tejmentes-pépes, 1 fő gluténmentes diétát folytat. A normál étkezésben részesülők közül 1 fő csak pépesen étkezik.

Az FNO-ban különböző sérültséggel élő, 18. évet betöltött, az oktatási rendszerből életkoruk vagy állapotuk miatt kikerült, a nyílt munkaerő piacon elhelyezkedni nem tudó emberek járnak. Mindannyian korlátozottak az önálló élet kialakításában az intellektus veleszületett vagy szerzett károsodása miatt.

2023. december 31. napján a napközi otthonban 23 éves a legfiatalabb és 57 éves volt a legidősebb ellátást igénybe vevő. A nemek szerinti megosztás szerint 22 fő férfi, 11 fő nő.

2023. december 31. napján sérültség szerinti megosztás az alábbiak szerint alakult:

- autizmus spektrumzavar 10 fő,
- értelmi akadályozott (Down-szindróma) 7 fő,
- értelmileg akadályozott 7 fő,
- halmozottan sérült 9 fő.

A felsorolt gyógypedagógiai kategóriák nem mutatják a funkcióbeli eltérést, különbséget az egyes fogyatékosági típuson belül, így arról sem adnak teljes képet, hogy milyen napi tevékenység zajlik akár csoportosan, akár egyéni fejlesztésként az otthonban. Az autóbusszal önállóan közlekedő, vásárolni tudó, a személyi higiéniát önmagának biztosító, a rómi kártya szabályait ismerő, asztalitenisz versenyt nyerő értelmileg akadályozott fiattól kezdve a kerekesszékekben ülő, nem beszélő, rendkívül magas gondozási szükséglettel rendelkező autista fiatalon keresztül sokféle igény, szükséglet kerül megfogalmazásra.

Az ellátottak egy része szülői kísérettel, mások tömegközlekedéssel, 2 fő pedig a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Támogató Szolgálatával segítségével veszi igénybe az ellátást. Gyalogosan, önállóan 5 fiatal közlekedik.

A FNO-ban 2023. december 31-én 7 fő szakdolgozó, közülük 3 fő terápiás munkatárs (1 fő vezetői feladatokkal megbízott), 4 fő gondozó, míg technikai munkakörben 2 fő dolgozott.

A terápiás munkatársak a programszervezésért, a napi rendszerességgel megtartott egyéni és csoportfoglalkozások tartalmáért és lebonyolításáért valamint a szakmai dokumentációk vezetéséért felelnek.

A gondozók a szabadidős tevékenységek szervezésében, lebonyolításában, azaz a közösségi fejlesztésben vállalnak aktív szerepet. Segítenek a személyi higiéniá biztosításában, a gondozásban, az étkeztetésben, esetenként tanácsot adnak életvezetési kérdésekben is. A családi háttér jelenléte összetettebbé teszi az ellátást igénybe vevővel való foglalkozást, és egyben igényli a szociális munka szükségességét, valamint hangsúlyozza a különböző szociális, oktatási és egészségügyi intézményekkel való kapcsolattartás fontosságát.

A takarító munkakörben alkalmazott dolgozók a melegítő konyhai és a takarítói feladatokat is ellátják.

A napközi otthonban a foglalkozások tervezetten zajlanak, a napi-, illetve hetirend szerint folyó szakmai munka segít a szokások kialakításában és megszilárdításában.

Az otthon hétfőtől péntekig 6.30 órától délután 16 óráig tart nyitva. A napi kétszeri étkezés biztosítása mellett, minden program és tevékenység megtervezése az ellátottak valós szükségletei, igényei alapján történik, törekedve a már meglévő képességek szinten tartására és komplex fejlesztésére.

A fejlesztések esetében a MÉTA Program, azaz „Mozdulj! Élj! Tanulj! Alkoss! Pihenj!” komponensek logikája megtartásra került. A szabadidős tevékenységekre a délutánonként kerül sor.

Hétfőn Filmklub, kedden Kézműves Klub és Háztartási ismeretek- Főzőszakkör, szerdánként Sport szakkör (ülőröplabda, asztalitenisz, íjászat, csocsó, kosárra dobás) csütörtökön a Játékosan angolul! szakkör visznek jó hangulatot és vidámságot a fiatalok életébe. A tradicionális ünnepekre nemcsak lélekben, hanem különböző műsorokkal, kézműves technikákat igénylő ajándéktárgyak készítésével is készülnek.

A SÉMA táncsoport több éve működik a napközi otthonban. Az igényes, zenés darabok tánc segítségével történő megjelenítése fejlesztő és értékteremtő munka is egyben.

A szülőkkal, hozzátartozókkal való napi szintű kapcsolattartás az otthonban folyó munkát, és a családok életének alakulását is pozitívan befolyásolja. A közös kirándulások, családi hétvégék, színházlátogatás vagy kiállítások megtekintése, külső rendezvényeken való szereplés, sportversenyeken való részvétel mind, mind egy lehetőség önmaguk megmutatására, mások megismerésére. Az élményekben gazdag, elfogadó légkör biztosítása mellett, az életkori és egyéb sajátosságok (az eltérő fejlődési ütem, a sajátos nevelési igény, a sérültség mértéke és milyensége) figyelembe vétele a szakmai munka szervezésének alapja.

A napközi otthoni ellátásra várakozók száma 2023. december 31-én 17 fő volt. A várakozók számának mozdulatlanságát több tényező is befolyásolja. Az életkor, mivel sokan a kérelmezők között még a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Intézmény diákjai. A másik ok, hogy nem jeleznek vissza arról, ha életkörülményeikben változás áll be pl. költözés, betegség, állapotromlás vagy egyéb intézménybe kerülés miatt. A harmadik ok, hogy sokkal nagyobb az igénylők létszámának növekedése, mint a napközi otthonban megszűnt ellátások száma. Többen vannak, akik az 1990-es évek elején kerültek a napközi otthonba, a legrégebben ellátást igénylő pedig 1989 óta, megszakítás nélkül a napközi otthonba jár.

2. Szakosított ellátások

Szakosított ellátások keretében az Intézmény a város négy különböző pontján, összesen 232 férőhelyen tartós elhelyezést nyújtó idősök otthonát, egy telephelyen, 24 férőhelyen átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza működtet. A Kálóczy téri Idősök Otthonában 135 fő, a Lepke utcai Idősök Otthonában 28 fő, a Cuha utcai Idősök Otthonában 44 fő, a Mohi utcai Idősök Otthonában 25 fő elhelyezésére van lehetőség. A Kálóczy téri Idősök Otthona ötödik emeletén – 31 férőhelyen kialakított – súlyos demens személy ellátását biztosító részleg működik.

Az idős otthonokba ellátottak rossz egészségi és mentális állapota megnövekedett ápolási és gondozási feladatellátás igényel. Évek óta emelkedik a középsúlyos, súlyos kórképpel rendelkező demenciával élő beköltözők száma.

A demencia kórkép mellé is sok esetben társul egyéb pszichiátriai kórkép (organikus hangulatzavar, depresszió, szorongásos kórképek, paranoia), ami az összes ellátotti szám több, mint 60%-át jelenti. A demens ellátottak között egyre több a bolyongó és agresszív ellátott. Korábbi években a bolyongó és agresszív demens ellátottak esetében az időszerű gondozóházi ellátás igénybevétele nem volt jellemző, de a 2023. évben a beköltözők 10%-a, ezzel a tünetegyüttessel rendelkezett.

Az idősotthonokban a nemek aránya továbbra is a nők felé tolódik, az ellátottak több mint kétharmada nő. A viszonylag alacsony férfi férőhelyszám sok esetben megnehezíti a felmerülő ellátási igények kielégítését.

A bentlakásos otthonokban az ellátás biztosítását továbbra is gyakran segítik a nappali ellátás dolgozói.

Az előző évekhez képest a fluktuáció folyamata lassult, de az új dolgozók felvétele az állandó álláshirdetés ellenére akadózik. A belépő munkaerő szakképzettsége és szakmai tapasztalata igen változó. Az elkövetkezendő években komoly kihívást fog jelenteni a nyugdíjba vonuló dolgozók pótlása. Ugyanakkor a megnövekedett feladatellátás, az egészségügyi ellátás felé haladó ellátás szükségessé tenné az egészségügyi végeztségű szakképzett ápolók felvételét az ellátórendszerbe a szociális ápoló gondozók mellé. A jelenlegi ellátórendszerben dolgozók egyrésze maga is nehéz élethelyzetben van és nem megfelelő szociális körülmények között él, ami hatással van a napi feladatellátásra.

Továbbra is problémát jelent, hogy a munkaerőhiány miatt fennáll a kifáradás veszélye a folyamatos túlóra elrendelések miatt.

A korábbi évektől eltérően azonban csökkent az intézményben dolgozó fiatal munkavállalók esetében a pályaelhagyás, annak ellenére, hogy a polimorbidityással rendelkező betegek, valamint a közép és súlyos demenciával élő és egyéb pszichiátria ellátottak létszáma emelkedik.

A 232 ellátotti létszám közel 60%-a rendelkezett demencia- és pszichiátriai kórképpel, amely a korábbi évekhez képest 15%-os növekedést jelent. 2023. év végi statisztikai adatok szerint 225 ellátottból 69 fő súlyos demens, 49 fő középsúlyos demens. A demens ellátottak között egyre több a bolyongó és agresszív ellátott.

A statisztikai adatok alapján szükséges lenne a demencia gondozó, szakgondozó szakemberképzés, mind a jelenleg már az ellátórendszerben dolgozók, mind az új belépők részére. A szociális gondozó és ápoló képzés anyaga nem tartalmazza a demenciával élő ellátottak ápolás-gondozási tematikáját, így a „szakmai tudást” a mindennapi feladatellátás során sajátítják el a gondozók.

A szakosított ellátást igénybe vevő idősök rossz egészségi és mentális állapota jól tükrözi az idős korosztály egészségi és mentális állapotának hanyatlását. Az ellátási követelményekben, lakóösszetételben bekövetkező változás azt mutatja, hogy az idősök otthonaiban az ellátás ebben a formában középtávon sem tartható fenn a jogszabályban foglalt személyi feltételek mellett és a jelenlegi ápolói létszámmal.

A korábbi évektől eltérően egyre több a rendezetlen anyagi körülményekkel költöző ellátott.

Több esetben nagyobb összegű, ruhába elrejtett készpénzzel költöznek be. Gyakori a közeli hozzátartozóval nem rendelkező, vagy családi kapcsolatot megszakított egyedül élő beköltöző ellátott is, akinek a nyugdíjfolyósítása, illetve a pénzkezelése nem megoldott. Az intézménybe költözést követően az egészségi és mentális állapotától függően a pszichiáter szakorvos közreműködésével a gondnokság megindítása az egyik lehetséges megoldás a biztonságos pénzkezelés érdekében. 2023. december 31. napján 34 fő gondokolt volt az intézményben, ebből 18 fő teljesen korlátozó és 16 fő részletes korlátozó gondnokság alatt állt. 10 főnél hivatásos gondnok kirendelése volt szükséges.

Az intézményi ellátás alapelve a biztonságos, egyenlő bánásmódon alapuló, emberi méltóságot megőrző ellátás. Ennek megfelelően az ellátás

- szükséglethez igazodó személyre szabott ápolás-gondozás,
- egészség és az öngondoskodási képesség minél további megőrzését szolgáló,
- a meglévő képességek megtartása, ellátott állapotának megfelelő aktivitás megőrzését elősegítő,
- az elmagányosodást megakadályozó,
- a biztonságos környezetet biztosító, komfortérzet megteremtő.

A munkavégzéshez szükséges az ápolást, gondozást segítő, kényelmi, prevenciós eszközökkel jól felszerelt valamennyi telephely. A 2023. évben két telephelyen is új elektromos állítható betegágyak, 2 db oxigén koncentrátor került beszerzése. Az ápolást, gondozást és a prevenciót segítő eszközök beszerzése ütemezetten, szükség szerint az év folyamán megtörtént.

A gondozóházban és idősek otthonaiban az étkezést az Intézmény főzőkonyhája biztosítja. 2023-ban a felmerült igényekre reagálva, a meglévő diétákat felülvizsgálva és megfelelően csoportosítva 20 fajta diéta különböző konzisztenciában (normál, pépes, folyékony) biztosított a lakók számára.

A szakosított ellátásban az intézményi orvosok mellett szakorvosok (pszichiáter, neurológus, bőrgyógyász) látják el a lakókat. A szakorvosi ellátás lehetővé teszi, hogy a nehezen mobilizálható lakókat csak speciális vizsgálatra és egyéb szakrendelésre kelljen beutalni. A lakók romló egészségi állapota ellenére a hosszú várakozási idő miatt a szakrendelések igénybevétele az elmúlt évben nem emelkedett. Ehhez hozzájárult, hogy a belátási képességegl rendelkező lakó több esetben is elutasította a szakrendelésre történő utalást.

A statisztikai adatok alapján a leggyakoribb szakrendelés igénybevétele: belgyógyászat, sebészet, szemészet, neurológia, onkológia, reumatológia, illetve 2023. évben a baleseti sebészet. A lakók rossz egészségi és mentális állapotából adódóan megnövekedett az elesések száma, így a baleseti szakrendelés igénybevétele is. A szakrendelésre történő betegvárakozási idő tovább nőtt. 2023. évben nőtt a daganatos betegek száma is az idősek otthonaiban és átmeneti elhelyezést igénybe vevők esetében is.

A lakók egészségi- és mentális állapota, illetve a szakrendeléseken megnövekedett várakozásidő miatt, de nem maradhat egyedül a lakó a betegszállítást részben a betegtaxi szállítással oldja meg az Intézmény.

A szállítás előzetes egyeztetés, a szakmai vezető engedélyezése alapján történik, ezzel a szállítási és a szakrendelésre történő várakozási idő lerövidült, illetve a demenciával élő lakók esetében biztonságot jelent, mivel a betegszállító személyzet szakképzett, a várakozási idő alatt folyamatos felügyeletet biztosít.

Szakápolási tevékenységet az Intézmény a bentlakásos otthonokban külső szolgáltatóval biztosítja.

A lakók gyógyszerelése az orvos, szakorvos utasítása alapján történik. A lakók állapotának romlását jól tükrözi a megemelkedett gyógyszer beszerzés növekedése.

A kötszer és egyszerhasználatos termék beszerzése változó tendenciát mutat, függ a decubitus (felfekvés) ellátás, az egyéb egészségügyi okból kötözést igénylő és a katéteres ellátottak számától.

A lakók mozgáskoordinációs zavarának csökkentését, műtét utáni esetleges rehabilitációt, a fekvő ellátottak esetében vérkeringés javítását, decubitus megelőzést, aktivitás megőrzését 2 fő gyógytornász biztosítja.

A lakók állapotából adódóan szociális és terápiás munkatársak szakmai feladatellátásánál az egyéni beszélgetések és felolvasások, kiscsoportban történő foglalkozások kerültek előtérbe, a korábban megszokott nagyobb csoportos foglalkozások helyett. A hagyományos rendezvények, ünnepek azonban továbbra is megszervezésre kerültek az egyes telephelyeken a lakók állapotának megfelelően.

Az előző évekhez képest csökkent a túlzott alkoholfogyasztás a korábban tett szigorú intézkedéseket követően. A konfliktushelyzetek száma azonban minden telephelyen emelkedett, annak ellenére, hogy a várakozók kijelölése során mindig az adott szobában élők egészségi- és mentális állapotát is figyelembe veszik. Az egyik konfliktusforrás továbbra is, hogy egy szobában több televízió működik. Ennek megakadályozására a hozzátartozókkal egyeztetve fülhallgató használatát vezették be a terápiás munkatársak. A konfliktusok számának növekedését a bekerülő lakók mentális állapotából adódó egymás nem elfogadása is növeli.

Az előző évhez képest a telephelyeken fekvő, teljes ellátást igénylő, ágyban fürdethető vagy fürdető kocsival kivihető lakók létszáma jelentős mértékben nem nőtt. Az önellátásra képes lakók száma az előző évhez képest jelentős mértékben csökkent, 29 fő, a korábbi 46 főhöz képest, ami azt jelenti, hogy az önellátására részben képes és a rendszeres segítséget igénylő ellátottak száma jelentős mértékben növekedett.

Az inkontinencia terméket használók számában sem történt nagyobb változás 2022. évhez képest (199 fő), inkább az inkontinencia termékcsere gyakorisága emelkedett számottevően. A 2022. évben a napi háromszori csere az inkontinencia terméket használó ellátottak 55-60%-nál elegendő volt, ez 2023. évben 40%-ra csökkent. Általában napi 4, de a lakók 15%-nál napi 5 alkalommal szükséges az inkontinencia termék cseréje.

Az ellátottak életminőségében beállt változást jól mutatja az étkezésben történő segítségnyújtás, illetve az önállóan étkezni nem tudó ellátottak száma, ami az összellátottak 25%-a.

Ha a telephelyeken vezetett statisztikai adatok mellé az egyes feladatokhoz időintervallumot is rendelünk, pl. fürdetési idő 40 perc, etetési idő 15 perc, inkontinencia termék csere 10 perc, akkor jól látható, hogy egy fekvő, teljes ellátást igénylő lakó ellátása mennyi időt vesz igénybe és ez mennyire megterhelő. A fent említett munkafolyamatok csak kiemelt gondozási tevékenységek a napi feladatok közül, és nem szerepelnek a felsorolásban az ápolási feladatok, mint pl. kötözés, gyógyszerelés.

A megnövekedett feladatellátás fizikailag és mentálisan is megterheli a dolgozókat, mindez a munkaerő megtartását befolyásolja. További terhelést jelent, hogy a megnövekedett feladatellátáshoz nem társul létszámnövekedés, amit nem csak a munkaerőhiány okoz, hanem az engedélyezett férőhelyszám alapján kötelezően biztosítandó szakmai létszám is befolyásol, ami a mindenkor hatályos jogszabály ír elő.

1.1. Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás - Idősek otthonai

Az Intézmény idősotthoni ellátást 4 telephelyen, összesen 232 férőhelyen biztosít. A Kálóczy téri Idősek Otthonában 135 fő, a Lepke utcai Idősek Otthonában 28 fő, a Cuha utcai Idősek Otthonában 44 fő, a Mohi utcai Idősek Otthonában 25 fő elhelyezésére van lehetőség.

Az idősotthonokban a nemek aránya a nők felé tolódik el továbbra is. 2023-ben 84 fő került felvételre, mindösszesen 305 fő részesült ellátásban, mely az előző évekhez képest magasabb létszámot jelent.

2023. december 31-én az ellátásban részesülők száma mindösszesen 225 fő volt.

Ebből súlyos és középsúlyos demens (szakorvosi igazolással rendelkező) ellátottak megoszlása az alábbiak szerint alakult:

Telephely	férfi/fő	nő/fő
Kálóczy téri Idősek Otthona	11	56
Cuha utcai Idősek Otthona	1	22
Mohi utcai Idősek Otthona	6	7
Lepke utcai Idősek Otthona	4	11
Összesen:	22	96

A demencia kórképpel rendelkezők száma ennél magasabb, mivel az enyhe demenciával rendelkezők a statisztikai adatokban nem szerepelnek. Az idősotthoni lakók átlagéletkora férfiak esetében 78, nők esetében 81 év. Egyre több ellátott közelíti meg a 100. életévét.

A statisztikai adatokból is jól látszik, hogy az átlag életkor emelkedik, de ezzel párhuzamosan az életminőség nem javul az ellátottak esetében. A megnövekedett életkor a rossz egészségi és mentális állapot ápolási szükséglet növekedésével jár, ami az ellátást a krónikus ellátás irányába tolja. A klasszikus értelemben vett alapápolás és gondozás egyre kevésbé jellemző a szociális ellátórendszerre.

1.2. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás - Időskorúak gondozóháza

Az Intézmény az idősök részére átmeneti elhelyezést a Répce utcai Időskorúak Gondozóházában 24 férőhelyen biztosít.

Az épület a gondozási központtal és idősök klubjával közös, önálló bejáráttal.

2023. évben a korábbi évek tendenciáját követően az átmeneti elhelyezést biztosító otthonokban is egyre rosszabb életminőséggel kerültek be az ellátottak. Egyre több a középsúlyos, súlyos demencia és egyéb pszichiátriai kórképpel rendelkező kóborló, agresszív lakó. A megnövekedett feladatellátás fokozott terhelést jelent az itt dolgozó ápolóknak, gondozóknak. Az Időskorúak Gondozóházában végzett szakmai feladatellátásra is jellemző volt 2023. évben, hogy több olyan ellátott is bekerült a rendszerbe, akiknél rendszeres szakápolási feladatot kellett végezni. Ebben az esetben a külső szolgáltató igénybevétel mellett a szakképzett ápolók közreműködésével történt a feladattellátás.

A szakmai feladatellátásban nincs különbség az idősotthoni és átmeneti gondozóházi ellátás között. Mindkét esetben a szakma szabályának és a gondozási szükségletnek megfelelő ellátást kell biztosítani.

Az épületek adottságának köszönhetően az ellátottak időjárástól függően sokat tartózkodhatnak az udvaron, szabad levegőn.

2023-ben 67 fő került felvételre, mindösszesen 84 fő részesült ellátásban. 2023. december 31-én az ellátottak száma összesen 19 fő volt, melyből 6 fő súlyos, 6 fő középsúlyos demenciát igazoló szakvéleménnyel rendelkezett. A gondozóház lakóinak átlag életkora férfiak esetében 79, nők esetében 86 év (évek óta egyre idősebbek).

A korábbi évektől eltérően megemelkedett azon ellátottak száma, akiknek a hozzátartozói az általuk kért elhelyezési időtartam lejárta előtt meghosszabbítást, illetve az idősök otthonába történő áthelyezés idejéig a megállapodás hosszabbítását kérték. 2023. évben a szolgáltatást igénybe vevők körében emelkedett azon ellátottak száma, akiket a lakókörnyezetébe már visszahelyezni nem lehet, így hosszabb ideig, esetenként a végleges elhelyezés biztosításáig a gondozóházban tartózkodnak. A 24 férőhellyel működő átmeneti elhelyezést biztosító gondozóház jelenlegi tendenciáját figyelembe véve, középtávon sem fogja tudni betölteni alapfeladatát, az átmeneti elhelyezés biztosítását azok részére, akik még saját otthonukban szeretnék ellátni idős beteg hozzátartozókat, de váratlan műtét, esetleg kifáradás miatt egy-két hétre, hónapra szeretnék igénybe enni a szolgáltatást.

Fent említett nehézségek ellenére az ellátás színvonala a lakók és a hozzátartozók visszajelzése alapján megfelelő.

3. Központi Igazgatási Csoport

Az Intézmény szociális ellátásainak igénybevételével kapcsolatos feladatokat elsődlegesen a Központi Igazgatási Csoport látja el.

Feladatkörébe tartozik többek között az Intézmény szociális szolgáltatásainak igénybevitelével kapcsolatos objektív és releváns tájékoztatás, előgondozás, gondozási szükségletvizsgálat, bentlakásos ellátások tekintetében az ellátást igénylők/igénybe vevők vonatkozó jogszabály szerinti nyilvántartása, intézményi jogviszony keletkezésével, illetve időtartama alatti adminisztrációs feladatok elvégzése, panaszkezelés, érdekképviselési fórum működtetése, statisztikai adatok gyűjtése, szolgáltatása, titkársági feladatok ellátása. A csoport működésének vázát az ügyfélkapcsolati tevékenység képezi.

A csoport dolgozói találkoznak először az ügyféllel, amely kiemelt jelentőségű abból a szempontból, hogy az Intézményről alkotott képet nagymértékben befolyásolja a szakmai tudásuk, segítőkészségük, kommunikációjuk.

A Központi Igazgatási Csoport statisztikai célra ügyfélforgalmi naplót vezet. 2023. évben 1.201 megkeresés történt, melyből 589 személyesen, 533 telefonon, 38 e-mailben, 41 levél útján történt. Ezek a megkeresések többnyire szociális ellátásokkal kapcsolatos információ kérésre irányultak, de gyakran keresik a csoportot egyéb, nem az intézmény hatáskörébe tartozó esetben is, mint pl. nyugdíjasok házába történő bekerülés, gondnokság alá helyezés, magánotthonok, magángondozók, gondosóra.

Az Központi Igazgatási Csoporthoz a fenntartó önkormányzattól 2023. évben 369 előgondozásra történő felkérő végzés (és melléklete, idősek otthoni kérelem) érkezett. 2023. december 31-én az időotthoni várakozók száma összesen 528 fő volt. 2023. évben az időotthoni várakozók 53%-a elhunyt, 27%-a került idősek otthoni elhelyezésre.

A Központi Igazgatási Csoporthoz 2023. évben 296 időskorúak gondozóháza iránti kérelem került benyújtásra. 2023. december 31-én az időskorúak gondozóházára várakozók száma 475 fő volt.

Jellemző, hogy az ellátást igénylők átmeneti és tartós bentlakásos elhelyezésre egyaránt benyújtják a kérelmüket. 2023. évben az időskorúak gondozóházi elhelyezésre várakozók 48%-elhunyt, 12%-a került idősek otthoni, 24%-a időskorúak gondozóházába elhelyezésre.

Bentlakásos intézményi kérelmezést követően előgondozást kell végezni, többek között a célból, hogy ellátást igénylő életkora, egészségi állapota, valamint szociális helyzete miatt jogosult-e az ellátásra. Az előgondozási feladatokat és a gondozási szükséglet vizsgálatot a Központi Igazgatási Csoport munkatársai látják el.

Házi segítségnyújtás és idősek otthoni elhelyezés igénybevitelét megelőzően a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet alapján gondozási szükségletvizsgálat lefolytatása szükséges. Időotthoni ellátás esetében az előgondozás során kell elvégezni a gondozási szükséglet vizsgálatot.

Bentlakásos ellátások esetében a beérkező kérelmek száma nagyjából megegyezik az előgondozások számával, a gondozási szükségletvizsgálatok száma az idősök otthoni kérelmek számával. Egy-egy esetben fordul elő, hogy – elhalálozás, vagy egyéb ok miatt – jogosultság vizsgálat lefolytatására nem került sor. A szakértők házi segítségnyújtás igénybevételét megalapozó gondozási szükségletvizsgálatot 170 esetben végeztek.

Az Intézmény 2021. évben bevezette bentlakásos intézményi elhelyezés előtti előgondozást – indokolt esetekben – mivel a kérelmezés és beköltözés között sokszor több év is eltelik, az ellátást igénylő állapotával kapcsolatosan pedig a kapcsolattartások során a hozzátartozók gyakran szubjektív információt adnak. Az előgondozás során ún. Előgondozás II. – intézményi formanyomtatvány – kerül felvételre az ellátást igénylővel, amely az ellátás szempontjából fontos kérdéseket tartalmaz. Az előgondozást az előgondozó munkatárs az érintett telephely szakmai vezetőjével végzi. Az előgondozást követően egy szakmai team dönti el, hogy az ellátást igénylő szükségletei alapján hová kerül elhelyezésre. Előgondozás II.-re 2023. évben 101 alkalommal került sor.

A 30/2018. (XII. 20.) önkormányzati rendelet az önkormányzati tulajdonú lakások bérletéről, valamint a lakásvásárlás és -építés támogatásáról szóló rendelete alapján – a nyugdíjasok házába történő elhelyezés előtt – 2023. évben 6 esetben történt gondozási szükségletvizsgálat.

A csoportban működik az idősellátás területén kialakított jelzőrendszer az ún. „Idősvonal”, ahová a segítségre szoruló idős személlyel kapcsolatosan jelzéssel lehet élni. Az Idősvonal magában foglalja az esetkezelést és esetmenedzsmentet is. Elsődlegesen azon idős személyeknek nyújt segítséget, akik egy komplex helyzetben nem képesek saját erejükből megszervezni a szükséges egészségügyi és szociális ellátásokat, illetve döntésük meghozatalában tanácsadásra és támogatásra szorulnak. 2023. évben 20 alkalommal történt esetkezelés, leggyakrabban a háziorvos, illetve családsegítő szolgálat munkatársának jelzésére. A kliensek főként egyedül élő idősök, akinek rokonai nincsenek, vagy távol élnek, egészségi állapotuk miatt saját ügyükben eljárni már nem képesek, többnyire halmozott problémákkal rendelkeznek.

Az Idősvonal a fennálló személyi és szolgáltatási hiátusok pótlására kínált innovatív megoldásokat, mely jól illeszkedik a csoport feladatellátásához, illetve az Intézmény filozófiáját is tükrözi. Ezáltal az Intézmény szolgáltatáskínálata bővült, mely az idős személyek életminőségének megtartásához, de az intézményi ellátás minőségéhez is nagymértékben hozzájárulnak.

Az ellátások igénybevételével kapcsolatos legnagyobb nehézséget a várakozók száma miatti várakozási idő kitolódása jelenti, mely nagyrészt a csoportnál csapódik le. A csoport munkatársai az évek folyamán az Intézmény érintett szakterületeinek, illetve az idős specifikus egészségügyi, szociális és egyéb szervezet szakembereivel nagyon jó kapcsolatot építettek ki, így a segítségre szoruló személy problémái megoldásában – az Intézmény szolgáltatásain túlmutatóan – hatékonyan tudnak segíteni.

4. Projekt tevékenység

Fontos feladatának tekinti az Intézmény, hogy aktív kapcsolatot tartson fenn a városban működő intézményekkel és szervezetekkel annak érdekében, hogy a győri kulturális és sportélet aktív részese legyen és a szolgáltatást igénybe vevői minél több eseményen részt vehessenek.

A munkatársak folyamatosan keresik azokat a kapcsolódási pontokat és együttműködési lehetőségeket, amelynek eredményeként olyan programok, rendezvények és találkozások történnek, amelyek aktívan hozzájárulnak a szolgáltatást igénybe vevők életminőségének javításához.

Az alábbi táblázat a kiemelt eseményeket tartalmazza:

Projekt rendezvények és programok 2023.	
Február	Mozgásfejlesztés kicsit másként – A helyes légzéstechnika alapjainak elsajátítása – (TOP)
Június	30 éves a Mohi utcai Idősek Otthona
	AUDI Social Day
Szeptember	Alzheimer világnapi séta
Október	Ki-Mit-Tud? – Rendezvény
	FogAdó – Nyitórendezvény
	50 éves a mai Otthon utcai Idősek Klubja (régen: Kodály Zoltán utca)
November	Adventi készülődés
December	Adventi vásár
	Adventi kiállítás és koncert

- **Infrastrukturális fejlesztések**

Ahhoz, hogy az Intézmény magas színvonalon tudjon gondoskodni az ellátási rendszerébe került emberekről, elengedhetetlen, hogy infrastruktúráját folyamatosan fejlessze. Erre kínálnak lehetőséget azok a pályázati források, amelyeket az Intézmény vagy a Fenntartója tud igénybe venni. Az Intézmény 2023-ban saját költségvetéséből informatikai eszközöket, ágykat és egy gékocsit tudott vásárolni a jelzőrendszeres házisegítségnyújtás feladatának magas színvonalú ellátásához. A folyamatos karbantartási tevékenység megvalósítása és a rendelkezésre álló eszközpark korszerűsítése elengedhetetlen ahhoz, hogy az Intézmény a rá bízott feladatokat magas színvonalon el tudja látni.

- **Szakmafejlesztést támogató pályázatok**

Az infrastrukturális fejlesztések mellett 2023-ban is csatlakozott szakmafejlesztéshez kapcsolódó pályázat megvalósításához az Intézmény.

Az Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia Program HUSK/SPF/2301/3.2/127 azonosító számú - „Kortalan hagyományörzés a Duna mentén” című program.

A Rába-Duna-Vág és a Via Carpatia Európai Területi Társulások, Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériuma, mint Irányító Hatóság, valamint a Szlovák Köztársaság Beruházási, Regionális Fejlesztési és Informatikai Minisztériuma, mint Nemzeti Hatóság meghirdette az Interreg VI-A Magyarország-Szlovákia Program részeként megvalósítandó Kisprojekt Alap pályázati felhívását.

A Kisprojekt Alap célja a határon átnyúló társadalmi kohézió és partnerség erősítése, valamint a polgárok és a szervezetek ösztönzése arra, hogy részt vegyenek az Unió demokratikus és polgári életében és hozzájáruljanak ahhoz. A Kisprojekt Alap célja ezen felül Magyarország és Szlovákia polgárai közötti eszmecserék előmozdítása, különösen a testvérvárosokon és a települések hálózatain keresztül annak érdekében, hogy gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek az Unió közös örökségének gazdagságáról és sokszínűségéről.

A Kisprojekt Alap kulturális fesztiválok, sportesemények, szakmai rendezvények, gyermek és ifjúsági táborok megvalósítását támogatja, amelyek lehetővé teszik a határ két oldalán működő szervezetek képviselőinek és tagjainak találkozását, kapcsolataik erősítését.

Ehhez kapcsolódott az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr és az Ambrózia Idősek Otthona, Somorja „Kortalan hagyományörzés a Duna mentén” című pályázata.

A program 2023. november 15-ig benyújtásra került és a Rába-Duna-Vág Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás Kisprojekt Alap Monitoring Bizottsága 2024. február 21-én megtartott ülésén pozitív elbírálásban részesült.

A kisprojekt címe: Kortalan hagyományörzés

A projekt vezető partnere: Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr (HU)

Projekt partner: Domov Seniorov Ambrózia Idősek Otthona, Somorja (SK)

A projekt megvalósítási időszak: 2024. 01.01. – 2024.11.30.

Az ERFA hozzájárulás összege: 13 215 €

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság EFOP-1.9.4-VEKOP-16-2016-00001 kiemelt projekt a „Demenciával élők professzionális és informális gondozásában érintettek számára nyújtott szakmai támogatás” című alprogram pályázata

2020. szeptember 1. napjától 2021. február 28. napjáig terjedő időszakában az ország több pontján pilot program keretében demencia tanácsadás folyt.

Győr és a Győri járás településein ezt a feladatot az Intézmény két munkatársa, a nappali ellátások szakmai vezetője és a központi igazgatási csoport vezetője látta el. Az Intézményben a demencia tanácsadók a projekt zárását követően is folytatták a megkezdett munkát, mivel a tapasztalatok azt mutatják, hogy demencia tanácsadásra igény van.

A demencia tanácsadók kiemelt feladatuknak tekintik a demenciával kapcsolatos tájékozottság növelését, valamint a demenciával érintettek és hozzátartozóik segítését, életminőségük javításában.

A demencia tanácsadók feladata többek között az életviteli tanácsadás, tájékoztatás az elérhető szociális és egészségügyi szolgáltatásokról, önszolgáltató csoportokról, kiadványokról és egyéb demenciával kapcsolatos kérdésben, az érintettek mentális segítése, továbbá a témában a különböző korcsoportok, szakemberek számára érzékenyítő előadások tartása.

2023. évben 75 demencia tanácsadás történt.

A szolgáltatás térítésmentes.

II. EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSOK

2023 óta a felnőtt, a gyermek és a fogorvosok is praxisközösséget alkothattak. A praxisközösség létrejötte a szakmai együttműködést és a finanszírozási feltételek javulását eredményezte. 2022 óta az egészségügyi alapellátás területén dolgozó munkavállalók egészségügyi szolgálati jogviszonyban voltak foglalkoztatva.

1. Felnőtt háziiorvosi szolgálat

A feladatot 53 felnőtt háziiorvos látta el 2023-ban is, valamennyien vállalkozási formában, az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján. Öt körzetben a feladatellátást az EESZI látja el.

2. Házi gyermekorvosi szolgálat

A feladatot 26 házi gyermekorvos látja el, valamennyien vállalkozási formában, az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján. 2023-ban egy körzetben a feladatellátást az EESZI látta el.

Évről évre egyre több háziiorvos és házi gyermekorvos mondja fel a feladatellátási szerződését az önkormányzattal, az így megüresedő praxisok feladatellátásnak biztosítása rendkívül nehéz feladata az alapellátásban is jelentkező orvoshiány miatt.

3. Fogorvosi alapellátás

- *Fogszabályozás*
- *Fogászati röntgen*
- *Fogorvosi ügyelet*
- *Fogászati prevenció*

A vállalkozó orvosokkal a kapcsolat zökkenőmentes.

Fogorvosi alapellátás

26 vállalkozó fogszakorvos az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján látja el feladatát.

Fogszabályozás

A feladatot továbbra is két szakorvos végzi, vállalkozási formában, az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján.

Fogászati röntgen

A fogászati röntgen ellátás 2003. március 1-től privatizálásra került. A szakfeladatot a Fogröntgen KHT. látja el az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés alapján.

Fogászati ügyelet

A fogászati ügyelet Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának finanszírozásával működik. A feladatokat a fogászati alapellátásban tevékenykedő fogorvosok kötelező jelleggel látják el. Az Intézménynek 85 településsel határozatlan idejű, 4 településsel határozott idejű megállapodása van érvényben. A települések felé a díjak kiszámlázásra kerülnek, amelynek köszönhetően bevétele van az Intézménynek.

Kiadás	Ft
Személyi	4.543.008
Járulék	583.142
Dologi	10.470.499
Beruházások	-
Összesen:	22.632.659

Bevétel	Ft
Saját bevétel	7.036.010
Önkormányzati támogatás	15.596.649
Összesen:	22.632.659

Fogászati prevenció

A fogászati ellátásban helyet kap a prevenció. A száj- és fogápolás fontosságának és kultúrájának kisgyermekkorától történő erősítése hozzájárul a fogbetegségek kialakulásának megelőzéséhez, a helyes és hatékony fogápolás megtanulásához, az egészséges fogak és száj higiéne fontosságának tudatosításához.

Kiadás	Ft
Személyi	5.833.151
Járulék	853.645
Dologi	1.235.144
Beruházások	-
Összesen	7.921.940
Önkormányzati támogatás	7.921.940

4. Védőnői szolgálat

A védőnők foglalkoztatása egészségügyi szolgálati jogviszonyban történik.

Területi védőnők

2023. július 1 napjától a területi védőnők a Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórházhoz kerültek. Ezt követően a munkáltatói jogokat a kórház gyakorolja.

Iskolai-, ifjúsági védőnő

Az Intézmény alkalmazásában 20 ifjúsági védőnő látja el feladatait. A 7-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők ellátotti létszáma 19.697 fő. (Ebben a létszámban a Győr környéki településekről és más vidékekről bejáró tanulók is szerepelnek.)

Az ifjúsági védőnők számos primer prevenciós program szervezésében, lebonyolításában is részt vesznek (pl.: elsősegélynyújtó versenyre felkészítés, iskolai egészségnap). Az Országos Vérellátó Szolgálattal közösen véradást szerveztek több alkalommal, melyen a tanulók mellett az iskola tantestülete is részt vett.

Az iskola-egészségügyi ellátás az iskolaorvos és az ifjúsági védőnő együttes munkájából áll.

Az ifjúsági védőnők feladatai:

- a gyermekek egészségi állapotának vizsgálata, követése, szűrővizsgálatok elvégzése,
- a gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése, testi, szellemi fejlődésük regisztrálása,
- elsősegélynyújtás,
- orvosi vizsgálatok előkészítése,
- védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok,
- részvétel az egészségtan oktatásában,
- kapcsolattartás szülőkkel,
- együttműködés pedagógusokkal.

5. Iskola-egészségügyi szolgálat

Az iskolaorvosok foglalkoztatása egészségügyi szolgálati jogviszonyban történik.

Iskolaorvosi ellátásra 6 főállású státusszal rendelkezik az Intézmény. Az iskolaorvosok bérrendezését követően már öt iskolaorvosi státusz betöltésre került, kettőt tartós helyettesítéssel látnak el vállalkozó gyermek házi orvosok. A főállású iskolaorvosok csak a középfokú oktatási intézményekben tanulókat látják el. Az Intézmény által ellátott 18 középfokú oktatási intézmény között 3 gimnázium és 15 szakképző intézmény van. Az általánosan kötelező feladataik mellett szakmai alkalmassági orvosi vizsgálatokat is végeznek.

Az alapfokú oktatási intézményekben főszabály szerint területi ellátási kötelezettséggel látják el a gyermekorvosok az iskolaorvosi feladatokat, úgy, hogy jogszabályi kötelezettségük nincs, ugyanakkor ez önkormányzati alapfeladatok közé tartozik.

Több probléma alakult ki abból, hogy a gyermekorvosok nem kívánják ellátni ezt a feladatot, hivatkozva arra, hogy nincs jogszabályba rögzítve, illetve a 40+20 Ft/fő NEAK finanszírozást elfogadhatatlanul alacsonynak tartják.

Az iskolaorvos feladatai:

- a gyermekek, tanulók egészségi állapotának vizsgálata, követése,
- iskolai tanulók szűrővizsgálata a 2., 4., 6., 8., 10. és 12. évfolyamokban,
- kötelező adatszolgáltatás a külön jogszabály szerint a 2., 4., 6., 8., 10. és 12. évfolyamokról, valamint a 16 éves kori záró állapotvizsgálatról,
- háziorvossal egyeztetett fokozott ellenőrzése, kiemelt gondozása szakrendelések, gondozó intézetek igénybevételével. Ezen gyermekek egészségesek között történő integrált oktatása esetén orvosi vélemény adása,
- az átfogó gyermekfogászati program szervezésében való közreműködés és végrehajtásának ellenőrzése,
- szakmai alkalmassági vizsgálatok elvégzése, pályaválasztási tanácsadás orvosi feladatainak elvégzése,
- a testnevelési csoportbeosztás elkészítése, gyógytestneveléssel, testneveléssel, sporttal kapcsolatos iskola-egészségügyi feladatok ellátása,
- közegészségügyi és járványügyi feladatok,
- elsősegélynyújtás.

III. AZ EESZI 2023. ÉVI GAZDÁLKODÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A kiadási-bevételi előirányzatok hatáskörönkénti módosításának alakulása, annak indoklása

Az Intézmény 2023. évi gazdálkodására a külső tényezők nagy hatással voltak, de mindezek ellenére a költségvetési előirányzatainak keretein belül sikerült gazdálkodnia.

Az energiaárak, valamint az élelmiszer árak nagymértékű növekedése az Intézménynek jelentős többletkiadást jelentett. 2023. évben az Intézmény a térítési díjak emelése miatt, jelentős bevételi többletet realizált, mely nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az infláció során megnövekedett kiadásokat fedezni tudja. Az Intézmény kiadásainak legnagyobb hányadát a személyi juttatások és járulékai tették ki.

Eredeti költségvetési előirányzat:	4.265.365.533,- Ft
Előirányzat módosítás összesen:	646.672.753,- Ft
Ebből: irányító szervi hatáskör:	682.961.381,- Ft
intézményi (saját) hatáskör:	-36.288.628,- Ft

Az intézményi (saját hatáskörű) előirányzat változások kiadási oldalán a következők voltak az egyes főcsoportokat illetően:

Személyi juttatás:	-45.118.666,- Ft
Munkaadókat terhelő járulékok:	-11.255.492,- Ft
Dologi kiadások:	-117.539.951,- Ft
Egyéb műk. célú kiadások:	5.865.861,- Ft
Beruházások:	101.693.687,- Ft
Felújítások:	30.065.933,- Ft

Összesen: -36.288.628,- Ft

A felügyeleti szervi kezdeményezésű előirányzat változások:

Személyi juttatás:	407.345.476,- Ft
Munkaadókat terhelő járulékok:	55.350.078,- Ft
Dologi kiadások:	185.663.542,- Ft
Egyéb elvonások, befizetések:	0,- Ft
Beruházások:	34.602.285,- Ft
Felújítások:	0,- Ft

Összesen: 682.961.381,- Ft

Az előirányzatok alakulását, változtatásának szükségességét több tényező befolyásolta:

- nyári diákmunkára, és közcélú foglalkoztatásra kapott, államháztartáson belüli egyéb működési célú támogatások (bér, járulék, dologi),
- pályázati támogatások (saját hatáskör),
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetésére kötött szerződés szerint folyósított felügyeleti szervtől kapott támogatás,
- jogszabály alapján, a területi védőnőkkel kapcsolatos változás,
- felügyeleti célú kezdeményezésre lebontott bérkompenzáció, szociális ágazati összevont pótlék, egészségügyi kiegészítő pótlék (bér és járulékok),
- felügyeleti szervtől kapott, SZMSZ-ben biztosított, PM határozatokban megjelölt célokra lebontott pótelőirányzatok,
- felügyeleti szervtől kapott képviselői keretek,
- eszközbeszerzésekre, felújításokra, beruházásokra lebontott pótelőirányzatok,
- élelmezési normaemelés hatására igényelt önkormányzati forrás,
- többletbevételek alakulására, PM határozatban engedélyezett felhasználás,
- előző évi maradvány rendezése.

A főbb kiadási tételek teljesítésének alakulása

A személyi juttatás előirányzatának alakulása

Eredeti előirányzat:	2.139.831.235,- Ft
Módosított előirányzat:	2.502.058.045,- Ft
Teljesítés:	2.472.355.103,- Ft

Munkaadókat terhelő járulékok előirányzatának alakulása

Eredeti előirányzat:	320.292.293,- Ft
Módosított előirányzat:	364.386.879,- Ft
Teljesítés:	353.182.015,- Ft

Dologi kiadások alakulása

Dologi kiadásokra tervezett kiadás:	1.805.242.005,- Ft
Módosított előirányzat:	1.873.365.596,- Ft
Teljesítés:	1.650.958.095,- Ft

Kiemelt dologi kiadások alakulása

Élelmezés

Saját konyhák felhasználására tervezett élelmiszer beszerzés:	123.960.000,- Ft
Teljesítés:	168.770.062,- Ft
Vásárolt élelmezésre tervezett kiadás:	539.699.200,- Ft
Módosított előirányzat:	669.890.442,- Ft
Teljesítés:	623.483.625,- Ft

Közüzemi költségek

Közüzemi díjakra tervezett kiadás:	499.810.743,- Ft
Módosított előirányzat:	341.548.607,- Ft
Teljesítés:	247.134.964,- Ft

Beruházási kiadások alakulás

Beruházási kiadásokra tervezett kiadás:	0,- Ft
Módosított előirányzat:	136.295.972,- Ft
Teljesítés:	80.375.545,- Ft

Felújítási kiadások alakulása

Felújítási kiadásokra tervezett kiadás:	0,- Ft
Módosított előirányzat:	30.065.933,- Ft
Teljesítés:	6.391.016,- Ft

A maradvány keletkezésének legfőbb okai az áthúzódó felújítások, beruházások és a szállítói kifizetések, valamint az áthúzódó pályázatok.

Az Intézmény nagyon sok telephelyen működik, így magas a nem tervezhető, vis maiorként kezelendő problémák száma is, amely elsősorban karbantartásokat jelent. Több telephelyen karbantartásokat, felújításokat végzett az intézmény Műszaki Ellátó Szervezete, melynek során javításokra, zárcserékre, festés-mázolásra, tisztasági meszelésekre, bútortat cseréjére került sor. Nagy mennyiségű hibaelhárítás történt, amelynek köszönhetően az Intézmény működése folyamatosan biztonságos volt.

Az intézményi bevételek alakulása

	Eredeti előirányzat (Ft)	Teljesítés (Ft)	Többletbevétel (Ft)
Működési, felhalmozási célú támogatások	634.782.000	596.027.048	-38.754.952
Működési, felhalmozási bevételek	1.072.287.829	1.142.199.505	69.911.676
Működési, felhalmozási célú átvett pénzeszközök		360.737	360.737
Finanszírozási bevételek	2.558.295.704	2.832.207.946	273.912.242
Bevételek összesen	4.265.365.533	4.570.795.236	305.429.703

A működési, felhalmozási célú támogatások különbözete a következők szerint alakult:

Interreg SKHU/WETA/20101/4.1/004 (2021-ben lebonyolított)

támogatás bevétele	16.746.535,- Ft
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás támogatása:	12.677.000,- Ft
Diákmunka foglalkoztatásra kapott támogatás:	375.619,- Ft
Közfoglalkoztatásra kapott támogatás:	5.896.894,- Ft
Összesen:	35.696.048,- Ft

NEAK-tól származó bevételi hiány, a területi védőnök 2023. 07. 01-i jogszabályváltozása miatt: -74.451.000,- Ft

A működési, felhalmozási bevételek a tervezettet 69.911.676,- Ft-tal haladták meg, melynek összetevői: ellátási díjak, bérleti díjak, készlet értékesítés, ÁFA visszatérítés, valamint biztosítási események kapcsán a kapott kártérítés, az előző időszakban elszámolt kiadások visszatérítései (áramdíj, gázdíj, stb).

Ellátási díjak többletbevétele:	57.497.185,- Ft
Kiszámlázott ÁFA többletbevétele:	4.414.149,- Ft
ÁFA visszatérítés többletbevétele:	5.452.000,- Ft
Egyéb működési bevételek:	2.548.342,- Ft

Jelentős a bevételi többlet az ellátási díjak és az ehhez kapcsolódó kiszámlázott ÁFA emeléséből adódik. A zömmel vásárolt étkeztetéssel és szállítással megoldott feladat esetében az Intézmény drágábban veszi meg a készletet és a hozzá kapcsolható szállítást. Az igénybe vevők által beszedett térítési díjak alacsonyabbak, a különbözeti ÁFA-tartalom visszaigénylésre kerül.

A működési, felhalmozási célú átvett pénzeszközök alakulása

Háztartásoktól átvett pénzeszközök:	60.737,- Ft
Civil szervezetektől átvett pénzeszközök:	300.000,- Ft

A finanszírozási bevételek összetétele:

Előző évi maradvány igénybevétele:	2.105.587,- Ft
Központi, irányítaszervi támogatás:	2.830.102.359,- Ft

A 2023. évi költségvetés a tervezettől nagymértékben eltérő tényleges adatokat mutat. A bevételek és a kiadások teljesítésének a fő befolyásoló tényezője, az előírások és szabályok betartása az ellátás színvonalának megőrzése. A fő gazdálkodási feladatot is ennek a finanszírozása adta, amelyet alapvetően biztosítani tudott az Intézmény. A beruházások az eszközcsereket (ápolási eszközök, tálaló edények, konyhai eszközök, gépek, textília, ágyak, matracok, stb), a felújítások az épületek és eszközök állagmegóvását és energetikai korszerűsítését szolgálták.

IV. FOGADÓ – OKOS ADOMÁNYKÖZPONT LÉTREHOZÁSA GYŐRBEN

A Család- és Gyermejjóléti Központ, a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat és Intézményünk összefogásával, a győri önkormányzat és az Audi Hungária Zrt. támogatásával jött létre FogAdó néven az Adományközpont Győrben a Kodály Zoltán utcában.

A FogAdó a korábban „Kék Diszkont” néven ismert épületben került kialakításra. A munkálatok 2023. április 27-én tervezéssel és felméréssel kezdődtek. 2023. június 24-én az AUDI által szervezett önkéntes napon (Social Day) a cég munkatársai az adományközpont megvalósításában vállaltak szerepet azzal a céllal, hogy városi szintre emeljék az adománykezelést. Ehhez az épület felújításával, adománykezelő rendszer kiépítésével járultak hozzá.

A FogAdó átadására 2023. október 5-én került sor, amikor az összefogás jegyében az Audi Hungaria Zrt., a Család-és Gyermejjóléti Központ Győr, az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr és a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat Győr együttműködésével megnyitotta kapuit a város által rendelkezésre bocsátott épületben a győri adományközpont, a „FogAdó”, amely városi szinten kezeli az adományozást.

A FogAdó célja, hogy Győr városban is a mindennapok gyakorlatává váljon a segítség, az adományozás, a rászorulókat támogatása, és ennek a többszörösen hasznos, új támogatási kultúrának széleskörű terjesztése.

A FogAdó feladatai az adományok gyűjtésén túl:

- Adományozz okosan – érzékenyítő programok szervezése fókuszban a lakossági adományozás, szervezeti adományozás; a minőségi adományozás és az adományozás kultúrájának elterjesztése.

- A FogAdó-ban fogadjuk azokat a holmikat, melyektől gazdája csak azért válna meg, mert már nincs elég hely, vagy van helyette korszerűbb, csinosabb. Ezek a dolgok mind új célt nyerhetnek egy olyan családban, akik nem engedhetik meg maguknak, hogy az áruházak polcairól válogassanak.
- Az Adományközpont tevékenységével felhívja a figyelmet a környezet megóvására is hiszen, aki használt cikket vásárol, az kilép a túltermelés körforgásából.
- A városi szintű szociális intézményhálózat rálátással rendelkezik az élet bármely szakaszában felmerülő, a lakosságot érintő nehezített élethelyzetekre, többszörösen hátrányos helyzetekre, ezáltal az adományozó közvetlenül tud informálódni a központon keresztül, a segítségnyújtás előzetesen tervezhetővé válik.
- Az adományok célba jutásának legfőbb háttérét a professzionális szociális munka jelenti, ami a győri Család- és Gyermejkölési Központ, az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr és a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat működésének alappillére.
- Az Adományközpont logisztikai háttérrel, raktározással és nyilvántartó programmal biztosítja az adományok rendszerezését, készletek nyilvántartását, városi szinten köti össze azokat az intézményeket, akik szakmai munkájuk során találkoznak a rászoruló igényekkel.
- A vállalati, piaci szektorban egyre többen ismerik fel, hogy tevékenységük nem szűkíthető le csupán az üzleti szférára, hatásuk és felelőségük kiterjed a helyi közösségekre és a természeti környezetre is. A munkatársak bevonásával megvalósuló segítő, önkéntes programok fontos, hogy elérjék céljukat és eljussanak a rászoruló célcsoporthoz, melynek az Adományközponttal kapcsolódó szociális intézmények közvetlen színterei.
- Innovatív cél, láthatóvá tenni a humánerőforrásból álló adományozás jelentőségét, hogy az adományozás nem csak dologi javak továbbadását jelenti, hanem egy olyan szemléletet, hogy a tudás, kétsége munka és az erre ráfordított idő adása is a társadalmi felelősségvállalás színtere, ha az olyan számára nyújtják, aki arra rászorul.

Az Adományközpont a működésével

- lehetőséget ad krízishelyzetben lévő személyek közvetlen természetbeni juttatásokkal való segítésére,
- nagyobb célcsoportot érintő, rászoruló igényekhez igazodó adománygyűjtő programok megszervezésére és lebonyolítására,
- szervezetek, intézmények, jogi személyek társadalmi felelősségvállalása szempontjából megvalósuló kezdeményezéseik befogadására, célcsoporthoz juttatására.

A FogAdó a lakossági és szervezeti vagy céges felajánlásokból az alábbi adománytípusokat fogadja:

- tartós élelmiszer,
- romlandó élelmiszer,
- ruhanemű, törülköző, ágynemű,
- lakástextília (egyéb),
- tisztálkodási és higiénés szerek, eszközök,
- tisztítószer,
- konyhai és egyéb háztartási felszerelések, eszközök,
- baba és gyermekápolási eszközök,
- ápolási szerek (idős),
- egészségügyi segédeszközök,
- műszaki cikkek,
- gyermekjátékok,
- könyvek, taneszközök, iskolai felszerelések,
- Karácsonyi „cipősdoboz” (azon belül fiú-lány és életkori bontásban),
- bútor (fénykép, online nyilvántartás) ez esetben nincs raktározás a FogAdó-ban.

A lakossági és szervezeti, céges felajánlások jellege és a hozzájuk kapcsolódó feladatok eltérőek.

Adomány bemeneti pontok:

Lakossági felajánlás:

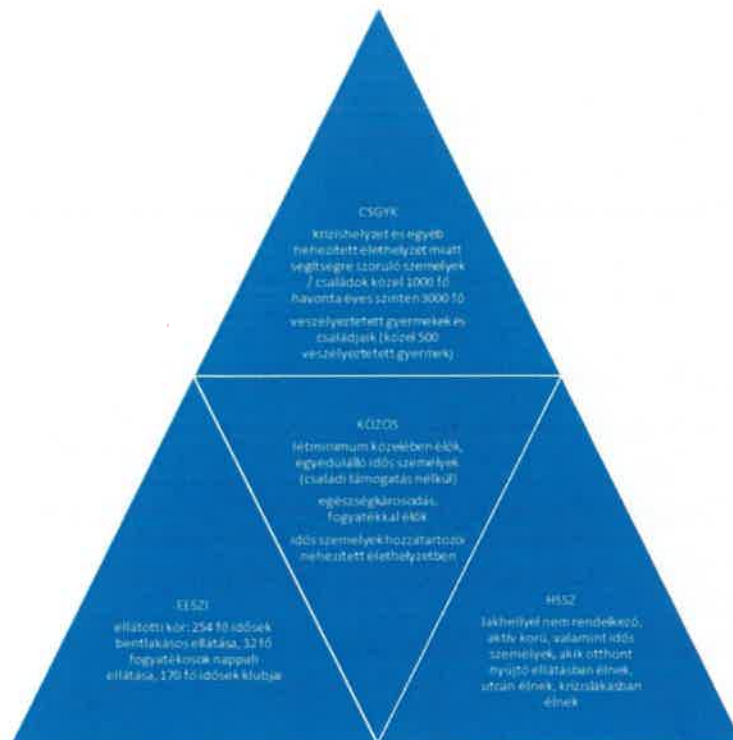
- 80%-a ruhanemű,
- 5%-a élelmiszer (eseti jelleggel),
- 15%-a játékok, használati tárgyak, eszközök (eseti jelleggel).

Szervezeti, céges felajánlás:

- 60%-a élelmiszer (szervezet, cég által gyártott termék, közeli lejáratú termék; akár 1500-2000 kg gyorsfagyasztott mirelit termék),
- 30%-a élelmiszer (a szervezet, cég maga vásárol be a megadott paraméterek alapján; élelmiszer típusonként lehetséges 50-300 kg),
- 10%-a társintézmény, egyéb karitatív szervezet, az általa begyűjtött adomány célcsoporthoz juttatása céljából keresi fel az adományközpontot.

Adomány kimeneti pontok:

- egyéni igénybevétel alapján, családsegítői javaslatra támaszkodva – krízishelyzethez igazodva a családsegítő munkatársa eljuttatja az ügyfélhez (egy csomag adomány),
- kampányszerű, nagyszabású osztás – nagyobb célcsoport jelenik meg egy osztó napon a FogAdó épületében,
- folyamatosan igénybe vehető – ruhanemű „turkáló” jelleggel mindig igénybe lehet venni, ha valaki elmegy az adott napon (kedd és csütörtök Mónus I. u. 41. telephelyre).

Ellátotti kör, rászorultsági kapcsolódás – Győri lefedettség

A FogAdó a beérkezett adományokat az alábbiak szerint rendszerezi:

- állandó készlet: ami raktáron kell, hogy legyen a krízishelyzetekre való reagálás érdekében (élelmiszer alap egység csomag, tisztálkodási szerek, törülköző, ágynemű, évszakhoz igazodó, egyéb speciális adományok, nyári eszközök, fekete gyászruha),
- mozgó készlet: ami beérkezik és rövid időn belül kikerül az igénybe vevőkhöz (ruhanemű, tartós, vagy gyorsan romló élelmiszer, egészségügyi segédeszközök, ápolási szerek, tanszerek, írószerek, iskolaszerek, játékok, műszaki cikkek, háztartási műszaki cikkek, ünnepekhez kapcsolódó felajánlások, bútor, lakásfelszerelés, higiénés és tisztálkodó szerek, tisztító szerek).

Jelenleg szakmai humán erőforrással biztosított a nyitvatartási időben megvalósuló ügyelet az adományok befogadása, valamint a helyszíni információnyújtás.

Munkatársi feladatok:

- adomány fogadása, feldolgozása, nyilvántartásba vétele, forgalmi napló vezetése,
- adomány vonal működtetése.

Szállítási feladatok munkatársak részéről:

- adomány szállítása (rendelkezésre áll platós, dobozos autó),
- adománypakolás (a FogAdón kívül).

Önkéntesek feladatai:

- ruhaszortírozás,
- adományok szállításához segítségnyújtás,
- adományosztásokon való részvétel,
- önkéntesek képzése,
- önkéntes toborzás.

A három szervezet munkatársai végzik a feladatokat a nyitvatartási időben. A munkatársak mellé a feladatok ellátásában bekapcsolódtak az intézmények munkatársai önkéntes feladatok végzésére.

A FogAdó-ban 2023-ban szervezett kampánygyűjtések:

- 2023. október-november – Felnőtt és gyermek pelenka adományok gyűjtése

A családoknál feleslegessé vált és felhalmozott pelenkák adományozásra kerültek a FogAdóba. A gyűjtés során közel 300. 000,- Ft értékben érkezett gyermek pelenka és felnőtt inkontinencia termék a FogAdóba. A FogAdóba érkezett adományokat az intézmények juttatták el azokhoz, akiknek segítséget nyújt a mindennapokban.

- 2023. december 1-15. – Adventi adománygyűjtés

A karácsonyi adománygyűjtő akció során az Audi Hungaria vállalat munkatársai több mint 600 csomagot gyűjtöttek a rászorulóknak tartós élelmiszerrel, ruhaneművel, cipőkkel, könyvekkel és játékokkal.

A 2024. évre tervezett kampánygyűjtések:

- Húsvéti adománygyűjtés – játék, édesség
- Tavaszi jótékony megtisztulás – tisztító és tisztálkodószerek, mosószer, öblítő
- Tanszer és iskolafelszerelés
- Adventi adománygyűjtés

V. ÖSSZEGRZÉS

A 2023. évről összeségében elmondhatjuk, hogy az Egysített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr sikeres, eredményes évet zárt. Meg tudott felelni a külső környezet kihívásainak, a lehetőségeihez képest tudott reagálni a felmerült ellátási igényekre és el tudta látni a Fenntartó által rá bízott szakami feladatokat. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy az idősek számaránya nő a lakosság körben, ami folyamatos feladatnövekedést fog eredményezni a következő években, amire reagálnia kell az Intézménynek. Keressük a megoldási alternatívákat, megoldási utakat mind a munkaerő pótlása és képzése, mind pedig a lehetséges technológiai fejlesztések területén, amely segítségével képesek leszünk a megnövekedett kihívásokra válaszolni. Sajnos a szakképzett munkaerőhiány nagy problémát jelent a felnőtt házi orvosi körzetek betöltése esetében is, az Intézmény számára folyamatos feladat a kilépő orvosok pótlásának megszervezése.

Természetes nehézségek, vagyis inkább megoldandó feladatok mindig lesznek, amelyet az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr lehetőségeihez képest a lehető legmagasabb színvonalon próbál megoldani, bízva munkavállalója lelkiismeretes munkavégzésében és szakmai felkészültségében. A 2024. év nagy kihívásai közé tartozik az Intézmény által üzemeltetett épületek műszaki állapotának megóvása és szakszerű karbantartása, a munkaerő folyamatos pótlása és a jelenlegi dolgozó állomány megőrzése.

Győr, 2024. május 24.

Kányai Róbert
igazgató

